

Homenatge de la Universitat de Barcelona al rector Antoni Maria Badia i Margarit. – La Universitat de Barcelona va homenatjar l'antic rector i rector honorari, Antoni Maria Badia i Margarit, amb una exposició al vestíbul de l'edifici històric i amb un acte acadèmic celebrat el dia 13 de desembre de 2007 al Paranimf del mateix edifici. Tant l'acte acadèmic com l'exposició tenien com a objectiu destacar, a més de la trajectòria personal, professional i acadèmica de l'homenatjat,

la contribució rellevant de la seva etapa com a rector de la Universitat de Barcelona, durant el període 1978-1986, en el procés de democratització del sistema universitari a l'Estat espanyol.

L'exposició «El rectorat Badia i la transició a la Universitat de Barcelona», comissionada pels professors Antoni Segura i Rafael Aracil i organitzada pel Centre d'Estudis Internacionals, estava estructurada en diferents parts. Els documents donaven una visió prou completa sobre la universitat franquista, sobre els inicis d'una nova universitat, sobre la mobilització dels estudiants i dels professors no numeraris i sobre la democratització de la Universitat en l'etapa Badia. A través de fotografies i de documents escrits es mostraven, a més de la biografia de l'homenatjat, les diferents formes de resistència contra el franquisme des del món universitari i des de la cultura, en general.

El rector Màrius Rubiralta va inaugurar l'acte acadèmic en un Paranimf ple de gom a gom, amb assistents de tots els estaments universitaris i del món intel·lectual. A més d'Antoni M. Badia, acompanyaven el rector en la mesa presidencial el ministre d'Interior, Alfredo Pérez Rubalcaba —que era ministre d'Educació en aquella etapa—, el director general de Recerca de la Generalitat de Catalunya, Ramon Moreno, i el president de l'Institut d'Estudis Catalans, Salvador Giner. L'acte es va iniciar amb una intervenció musical del cor de la Universitat de Barcelona i amb la projecció d'un vídeo que reproduïa diferents instantànies en la trajectòria de l'homenatjat. Després d'una breu intervenció del rector per a donar la benvinguda als assistents i lliurar una placa recordatòria a A. M. Badia, un dels comissaris de l'exposició, Antoni Segura, va iniciar els parlaments.

A. Segura va explicar l'etapa reivindicativa del professorat no numerari i, a través dels seus records vinculats al rectorat Badia, va connectar aquestes explicacions amb la recollida de materials per a muntar i organitzar l'exposició. A continuació, Ramon Torrent, catedràtic d'Economia Política de la Universitat de Barcelona, va presentar una visió retrospectiva dels aspectes de la política universitària d'aquell rectorat; des de la perspectiva del càrrec de vicerector que va exercir durant tota aquella etapa, va destacar especialment la reforma dels estatuts de la Universitat de Barcelona, les propostes que van endegar en relació amb l'autonomia universitària i els avenços aconseguits. Joan Veny, catedràtic emèrit de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona, va parlar del vessant científic de l'homenatjat; començant per la seva experiència d'estudiant, va explicar fins a quin punt les classes, entenedores i ben documentades, i les activitats que organitzava el jove professor A. Badia van representar un estímul en el gris panorama universitari de la postguerra; seguidament, J. Veny va fer un repàs dels diferents àmbits científics treballats per l'homenatjat i de les principals publicacions dins cada àmbit. Carles Miralles, catedràtic de Filologia Grega de la Universitat de Barcelona i també vicerector durant aquella etapa, va fer la lectura comentada d'un poema dedicat que havia escrit quan van atorgar a A. Badia el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. La intervenció del president de l'Institut d'Estudis Catalans va destacar la coincidència de l'homenatge amb el centenari de la institució que ell presideix i va centrar en Bosch Gimpera i en Badia les dues fites clau per a l'autonomia universitària catalana dels anys 30 i de finals dels 70, respectivament. El director general de Recerca de la Generalitat de Catalunya va subratllar la contribució decisiva del rectorat Badia i de la Universitat de Barcelona a la democratització de la universitat catalana en l'època de la transició. Jordi Matas, en qualitat de vicerector actual, va referir-se als cinc segles i mig d'existència de la Universitat de Barcelona, als canvis que s'hi han produït al llarg de tants anys, a la funció vertebradora de les persones dins de la institució i a l'aportació que hi han fet figures de la talla d'A. Badia, amb la fidelitat i amb el compromís per la llengua. A. Pérez Rubalcaba va recordar les seves vivències al costat de l'homenatjat, començant per la primera trobada quan, com a professor no numerari, va assistir a una reunió de rectors a Madrid, i continuant per moltes altres en diferents etapes de la seva trajectòria com a polític —especialment, durant les llargues negociacions sobre la Llei de Reforma Universitària i sobre els estatuts de la Universitat de Barcelona—; va valorar la tenacitat d'A. Badia en la

defensa de les seves conviccions i va destacar-ne les reflexions alligadores sobre el dret de les persones a expressar-se en la llengua pròpia. La darrera intervenció va ser la de l'homenatjat, que va explicar la transcendència que havia tingut en la seva formació el contrast entre la forma de vida dels anys 1931-1937 –quan va estudiar el batxillerat, durant la Segona República i l'autonomia de Catalunya– i la dels anys 1939-1943 –mentre va cursar la carrera en els anys més durs de la dictadura franquista–; va assenyalar que, tot i haver planificat la seva professió segons la línia que havien seguit Milà i Fontanals i els Rubió, la situació política, en el fons, va fer que s'interessés per altres perspectives de la llengua, per la sociolingüística, pel conflicte entre llengües i, en definitiva, també el va portar a assumir el govern de la Universitat de Barcelona.

Lídia PONS I GRIERA
Universitat de Barcelona